

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugpjūčio 7 d. Nr. 21RE2-196 (AG2-145/13-2025)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Lauros Bernikienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., atsakovės Palangos miesto savivaldybės administracijos atstovui Z. Y.,

2025 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą su patikslinimu atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos 2025 m. gegužės 20 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl saugotinių želdinių pašalinimo (duomenys neskelbtini)“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2025 m. liepos 10 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas su patikslinimu atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, kuriuo pareiškėjas prašo:

1) panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos 2025 m. gegužės 20 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl saugotinių želdinių pašalinimo (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Raštas);

2) įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Skunde nurodoma, jog pareiškėjas kreipėsi į atsakovę dėl leidimo nukirsti dvi egles. Pareiškime pateikė visą informaciją apie aplinkybes. Prašyme prisegė dokumentą, įrodantį, kad dalis sklypo buvo valstybinio miško dalis. Privačiame sklype liko miško eglės. Privačiam sklypui netaikomi jokie specialieji reikalavimai išsaugoti egles. Pareiškėjas teigia, kad pareiškime pateikė želdinių vertinimo aktą, kuriame medžiai, dėl kurių prašė leidimo nupjauti įvertinti kaip „nepatenkinami“. Pareiškėjas nurodo, kad pareiškime pateikė valstybės įmonės (toliau – ir VĮ) Valstybinių miškų urėdijos raštą apie perteklinį šalia esančio miško užmirkimą ir galimą pavojų medžiams išvirsti išretinus greta privataus sklypo esantį valstybinį mišką. Pareiškėjas teigia, kad praėjusią žiemą buvo atlikti planiniai miško retinimo (valymo) darbai.

Skunde taip pat nurodoma, kad reaguojant į pareiškėjo prašymą, 2025 m. gegužės 15 d. privačiame sklype apsilankė atsakovės sudaryta komisija. Privatų sklypą ir valstybinį mišką skiria aiškiai permatoma tvora (segmentinė). Pareiškėjo teigimu, akivaizdžiai matyti išretintas valstybinis miškas. Komisijos atstovai galėjo akivaizdžiai matyti, kad privačiame sklype didelių eglų tankis jau akivaizdžiai didesnis nei už tvoros esančiame miške likusių medžių tankis. Prašomos nupjauti eglės akivaizdžiai pasvirusios į privataus sklypo vidų. Pareiškėjas komisiją informavo, kad po stipresnių audrų tiek miške, tiek privačiame sklype virsta (lūžta) medžiai. Pareiškėjas informavo, kad dvi didelės eglės po audros buvo lūžusios ir privačiame sklype. Tik visiško atsitiktinumo dėka, griūdamos nežymiai apgadino namo stogą. Dėl dviejų eglų lūžimo fakto atsakovė su nuotraukomis buvo informuota.

Pareiškėjas nurodo, kad raštu gavo atsakymą, kad egles gali pašalinti tik sumokant 4 275 Eur. Pareiškėjas su tokiu sprendimu nesutinka, kadangi: 1) Rašte nepaaiškinta, kokių pagrindų medžiai įvertinti kaip patenkinamos būklės, tuo tarpu pareiškėjo pateiktame želdinių vertinimo dokumente specialistai eglių būklę vertino kaip nepatenkinamą; 2) Rašte nepaaiškinta, kodėl nevertinta informacija, minima Kretingos urėdijos rašte; 3) Priimant sprendimą akivaizdžiai nevertinta reali padėtis, t. y. išretintas miškas, didelis eglių kiekis mažame privataus sklypo plote, faktas dėl jau buvusių eglių lūžimų. Atstumas nuo medžių iki namo, kuriame gyvena daugiavaikė šeima. Medžiai yra vakarinėje sklypo dalyje, todėl vyraujant vėjams nuo jūros, t. y. iš vakarų, medžių lūžimo (griuvimo) kryptis visad bus į sklypo (namo) pusę.

Pareiškėjas posėdžio metu palaikė skundo reikalavimus ir prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu.

Atsakovė Palangos miesto savivaldybės administracija atsiliepimu nesutinka su skundu ir prašo atmesti pareiškėjo skundą visa apimtimi.

Atsiliepime atsakovė nurodo, kad iš pateikto skundo mano, kad pareiškėjas nesutinka su priimtu atsakovės Raštu dėl to, jog pašalinti želdinius, dėl kurių kilo šis ginčas, jis gali tik sumokėdamas 4275 Eur apskaičiuotą želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją. Atsakovė teigia, jog želdinių, dėl kurių kilo šis ginčas, apžiūros metu nebuvo nustatyta aplinkybių, dėl kurių galėtų būti neskaiciuojama želdinių atkuriamosios vertės kompensacija. Pareiškėjas skundžiamu Raštu buvo informuotas, kad vizualinės apžiūros metu nenustatyta, jog minėti medžiai yra pavojingi žmonių ar turto saugumui ir kad šiuo metu nėra pagrindo išduoti Palangos miesto savivaldybės leidimą šalinti saugotinus želdinius (egles paprastąsias, 2 vnt.) adresu (duomenys neskelbtini), neatlygintinai, t. y. nesumokant želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos. Taip pat pareiškėjas buvo informuotas, jog jo prašyme nurodytų želdinių atkuriamoji vertė – 4275 Eur. Jeigu pareiškėjas sutinka šalinti šiuos saugotinus želdinius ir sumokėti nurodyto dydžio atkuriamosios vertės kompensaciją, jis apie šį sutikimą turi informuoti atsakovę. Tokiu atveju, jam galėtų būti išduotas Palangos miesto savivaldybės leidimas šalinti saugotinus želdinius.

Atsakovė pažymi, kad jos duomenimis, pareiškėjas dėl atkuriamosios vertės skaičiavimo kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją. Minėta institucija 2025 m. birželio 10 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl medžių būklės įvertinimo ir atitikimo kriterijams pjauti“ pareiškėjo 2025 m. vasario 2 d. skundą persiuntė nagrinėti atsakovei. Atsakovė pažymi, kad tiek pareiškėjui, tiek Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai buvo atsakyta atsakovės 2025 m. birželio 16 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo (duomenys neskelbtini)“, kuriame buvo nurodyta, jog 2025 m. gegužės 15 d. buvo atlikta vizualinė medžių apžiūra. Jos metu apžiūrėti prašyme nurodyti medžiai adresu (duomenys neskelbtini). Vizualinės apžiūros metu nenustatyta, kad minėti medžiai atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (toliau – ir ŽĮ) 13 straipsnio 3 dalyje nurodytas išimtis. Todėl atsakovė Raštu informavo pareiškėją, kad Palangos miesto savivaldybės leidimas šalinti saugotinus želdinius (egles paprastąsias, 2 vnt.) adresu (duomenys neskelbtini), būtų išduodamas tokiu atveju, jeigu pareiškėjas sutiktų sumokėti nurodyto dydžio atkuriamosios vertės kompensaciją.

Pasisakydama dėl pareiškėjo prašymo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą, atsakovė pastebi, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka savo veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti. Atsakovė teigia, kad šiuo atveju byloje nėra jokių duomenų, kad atsakovė būtų atsisakiusi nagrinėti pareiškėjo prašymą, todėl atsakovei kyla klausimas, ar yra pagrindas reikšti tokio pobūdžio reikalavimą.

Atsakovės atstovas posėdžio metu prašė atmesti skundą atsiliepime ir posėdžio metu nurodytų motyvų pagrindu.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos 2025 m. gegužės 20 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl saugotinių želdinių pašalinimo (duomenys neskelbtini)“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nustatyta, jog 2025 m. gegužės 13 d. pareiškėjas kreipėsi į atsakovę, prašydamas leisti žemės sklype adresu (duomenys neskelbtini), nupjauti nesaugias egles pagal priede Nr. 3 pateiktą želdinių išdėstymo planą: 1) eglė paprastoji, Nr. 1. Skersmuo – 32 cm; 2) eglė paprastoji, Nr. 7 (dvikamienė). Skersmuo – 24 / 32 cm (toliau – ir Prašymas). Pareiškėjas paaiškino, kad eglės kelia grėsmę žmonių gyvybei ir turto saugumui. Palangos girininkijai priklausančiame (duomenys neskelbtini) kvartalo (duomenys neskelbtini) sklype buvo atliktas planinis miško kirtimas iškertant augimu atsiliekančius ir pavojingus medžius. Nurodė, kad pareiškėjas yra kreipęsis į Kretingos girininkiją dėl tokio retinimo pasekmių privačiame sklype likusioms eglėms. Nurodė, kad prideda atsakymą, kuriame pažymima padidėsianti rizika išvirsti medžiams. Šiuo metu privačiame sklype eglių tankis liko didesnis nei greta išretintame miške. Viena iš eglių (Nr. 1) akivaizdžiai pakrypusi ir į kaimyninį sklypą (namą) (duomenys neskelbtini). Šio namo gyventojai prisideda prie prašymo leisti nupjauti pavojingą eglę.

2025 m. gegužės 15 d. pagal pareiškėjo Prašymą privačiame žemės sklype adresu (duomenys neskelbtini), atsakovės specialistai nagrinėjo želdinių būklę ir surašė Želdinių būklės vertinimo aktą (toliau – ir Aktas).

2025 m. gegužės 20 d. atsakovė priėmė skundžiamą Rašą, kuriame nurodė, kad siekiant įvertinti pareiškėjo Prašyme minėtų medžių būklę, 2025 m. gegužės 15 d. buvo atlikta vizualinė medžių apžiūra, kurios metu apžiūrėti medžiai:

– eglė paprastoji (Prašyme nurodyta Nr. 1), kurios kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje yra 36 cm, medžio būklė – patenkinama. Medis yra stelbiamas. Apatinė lajos dalis nugenėta (pakelta laja), laja nesimetriška. Įvertinus saugotino želdinio būklę (patenkinama), vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T2-17 „Dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 „Dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 8 punktu saugotiniais paskelbtų želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ patvirtintais želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, atkuriamoji šio saugotino želdinio vertė – 1620 Eur;

– eglė paprastoji, dvikamienė (Prašyme nurodyta Nr. 7), kurios kamienų skersmenys 1,3 m aukštyje yra 25 cm ir 34 cm, medžio būklė – patenkinama. Medis yra stelbiamas. Apatinė lajos dalis nugenėta (pakelta laja), laja nesimetriška. Įvertinus saugotino želdinio būklę (patenkinama), vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T2-17 „Dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 „Dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 8 punktu saugotiniais paskelbtų želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ patvirtintais želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, atkuriamoji šio saugotino želdinio vertė – 2655 Eur.

Atsakovė, vadovaudamasi aukščiau išdėstyta informacija bei atsižvelgdama į tai, kad vizualinės apžiūros metu nenustatyta, kad minėti medžiai yra pavojingi žmonių ar turto saugumui informavo, kad šiuo metu nėra pagrindo išduoti Palangos miesto savivaldybės leidimą šalinti saugotinus želdinius (egles paprastasias, 2 vnt.) adresu (duomenys neskelbtini), neatlygintinai, t. y. nesumokant želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos. Bendra pareiškėjo Prašyme nurodytų želdinių atkuriamoji vertė – 4275 Eur. Atsakovė nurodė, kad jeigu pareiškėjas sutinka šalinti šiuos saugotinus želdinius ir sumokėti nurodyto dydžio atkuriamosios vertės kompensaciją, kad apie sutikimą turi informuoti atsakovę, tokiu atveju, pareiškėjui galėtų būti išduotas Palangos miesto savivaldybės leidimas šalinti saugotinus želdinius.

Atsakovė papildomai informavo, kad vadovaujantis Saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo/sprendimų priėmimo ir prašymų dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo nagrinėjimo ir sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas), patvirtinto Palangos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T2-218 (su vėlesniais pakeitimais), III skyriaus nuostatomis, pareiškėjas turi teisę susigrąžinti dalį ar visą sumokėtą želdinių

atkuriamosios vertės kompensacija, jei yra tenkinama bent viena Aprašo 30.1–30.3 papunkčio nuostata, t. y., jei leidimo galiojimas panaikinamas; jei želdinių nukirtus ar kitaip pašalinus iš augimo vietos paaiškėja, kad išduotame leidime nurodytas želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydis yra netikslus arba neturėjo būti skaičiuojamas, arba jei vykdant darbus pavyksta išsaugoti želdinius ar dalį jų ir medžiai išlieka 100 proc. gyvybingi, t. y. nepažeidžiamos jų gyvybinės funkcijos. Sumokėta želdinių atkuriamosios vertės kompensacija gražinama Aprašo 31-33 punktuose nustatyta tvarka.

Atsakovė atkreipė dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai privalo saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę, o Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių, patvirtintų Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimu Nr. T2-159 „Dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, 29 punktas numato, kad už želdynų ir želdinių apsaugą atsako želdynų ir želdinių savininkai ar valdytojai. Todėl pareiškėjui, kaip šių medžių savininkui, atsakovė pasiūlė nuolat stebėti savo nuosavybės teise valdomame sklype augančių medžių būklę ir esant ženkliai būklės pablogėjimui kreiptis į atsakovę dėl leidimo šalinti medžius išdavimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – ir VSI), Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas (minėta, toliau – ir ŽI), Palangos miesto savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T2-17 patvirtinti Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 „Dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 8 punktu saugotinais paskelbtų želdinių atkuriamosios vertės įkainiai (toliau – ir Įkainių sąrašas), Palangos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T2-218 patvirtintas Saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo/sprendimų priėmimo ir prašymų dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo nagrinėjimo ir sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos gražinimo tvarkos aprašas (minėta, toliau – ir Aprašas), ir kt.

Saugotinais želdiniais pagal ŽI 2 straipsnio 12 dalyje nurodytą definiciją, laikomi medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus augimo vietos, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, ir (ar) savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotinais paskelbti dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, kuriems kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti reikalingas leidimas ar sprendimas. Išduoda leidimus ir priima sprendimus kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius savivaldybių vykdomosios institucijos ar jų įgalioti savivaldybių administracijų direktoriai (ŽI 5 straipsnio 2 dalies 10 punktas).

Leidimų saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbams išdavimo / sprendimų priėmimo tvarka reglamentuota ŽI 13 straipsnyje bei jį detalizuojančiame Palangos miesto savivaldybės patvirtinto Aprašo II skyriuje. Aprašo 3 punkte numatyta, jog saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint Palangos miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) vykdomosios institucijos arba jos įgalioto Savivaldybės administracijos direktoriaus išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (toliau – Leidimas), išduotą pagal Aprašo 2 priede nustatytą formą, ar vadovaujantis galiojančiu Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu (potvarkiu / įsakymu) dėl saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo (toliau – sprendimas) ir sumokėjus želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją. Aprašo 8 punkte numatyta, jog, želdynų ir želdinių savininkas, valdytojas ar naudotojas, prašantis išduoti Leidimą jam priklausančiame privačiame sklype, pateikia Savivaldybei nustatytos formos prašymą ir žemės sklype pažymi medžius, kuriuos prašo šalinti ar genėti, bei nurodo medžio numerį želdynų inventORIZACIJOJE, jeigu ši teikiama. Prašymas turi būti pagrindžiamas šiame punkte nurodytais dokumentais. Aprašo 12 – 18 punktuose numatyta, jog gavęs Aprašo 8–11 punktuose nurodytus prašymus / raštus, <...> Aplinkos ir žemėtvarkos skyrius organizuoja prašymų išduoti Leidimą / priimti

Sprendimą nagrinėjimą. Aplinkos ir žemėtvarkos skyrius per 3 darbo dienas pateikia Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriui (toliau – Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius), kuris per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos (prašymo patikslinimo) peržiūri sprendinius, susijusius su saugotinių želdinių kirtimu ir galimu jų išsaugojimu, ir raštu informuoja Aplinkos ir žemėtvarkos skyrių, ar numatomas saugotinių želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas neprieštarauja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams. Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius rašte nurodo žemės sklypo adresą ir kertamų ar kitaip pašalinamų medžių kiekį. Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus išvada neprivaloma, kai prašoma intensyviai genėti ar kirsti, kitaip pašalinti želdinius, įvardintus Aprašo 7 punkte. Nustačius, kad prašymui nagrinėti bei Sprendimui priimti privaloma Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos išvada dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinius želdinius, Aplinkos ir žemėtvarkos skyrius organizuoja Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos (toliau – ir Priežiūros ir tvarkymo komisija) posėdžius. Priežiūros ir tvarkymo komisijos išvada dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinius želdinius turi būti pateikta raštu per 20 darbo dienų nuo prašymo / rašto užregistravimo dienos. Aplinkos ir žemėtvarkos skyrius, turėdamas Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus raštą, nurodytą Aprašo 13 punkte, ir želdinių būklės įvertinimo aktą ar Priežiūros ir tvarkymo komisijos išvadą, rengia Leidimo / sprendimo projektą. Jeigu Leidimo / sprendimo projekte nurodyta želdinių atkuriamoji vertė Leidimo / sprendimo projektą Aplinkos ir žemėtvarkos skyrius el. paštu teikia Palangos miesto savivaldybės administracijos Buhalterijos skyriui, kuris rengia bei pareiškėjui siunčia sąskaitą želdinių atkuriamajai vertei atlyginti <...>. Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti ir Leidimas turi būti išduotas per 20 darbo dienų nuo tinkamai užpildytų prašymų gavimo dienos. Leidimo įsigaliojimo data laikoma želdinių atkuriamosios vertės lėšų pervedimo į Savivaldybės administracijos sąskaitą diena. Leidimas galioja neterminuotai. Tvarkos aprašo nustatyta tvarka ir terminais išnagrinėjus prašymus ir nustačius, kad numatomas saugotinių želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas prieštarauja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, asmenys apie atsisakymą išduoti Leidimą informuojami Savivaldybės vykdomosios institucijos raštu, nurodant motyvus <...>.

Aprašo 25 punktas numato, jog jeigu pareiškėjas prašo šalinti medžius dėl jų būklės ar keliamos grėsmės, prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti iš želdynų ir želdinių savininko ar valdytojo, kito fizinio ar juridinio asmens, prašančio kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius, Savivaldybė gali prašyti papildomos informacijos ar arboristinio įvertinimo, atlikto nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto <...>.

Leidimas neišduodamas arba nenagrinėjamas kai Priežiūros ir tvarkymo komisija želdinių apžiūros metu nustato, kad nėra poreikio šalinti saugotinių medžių ir krūmų, atlikti kitokio želdinių pertvarkymo ir pasiūlo alternatyvų sprendimą dėl prašomų pašalinti želdinių išsaugojimo, taip pat kai pareiškėjas atsisako atlyginti apskaičiuotą želdinių atkuriamąją vertę.

Taigi, kaip nustatyta iš byloje pateiktos medžiagos, 2025 m. gegužės 13 d. pareiškėjas kreipėsi į atsakovę su Prašymu, kuriuo prašė leisti žemės sklype adresu (duomenys neskelbtini), nupjauti nesaugias egles pagal priede Nr. 3 pateiktą želdinių išdėstymo planą: 1) eglė paprastoji, Nr. 1. Skersmuo – 32 cm; 2) eglė paprastoji, Nr. 7 (dvikamienė). Skersmuo – 24 / 32 cm. Prašymą grindė tuo, jog eglės kelia grėsmę žmonių gyvybei ir turto saugumui. Kartu su prašymu atsakovei pateikė uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) „Megaplantas“ 2021 m. gruodžio 8 d. surašytą Želdinių vertinimo aktą. Šiame akte nurodytas saugotinių želdinių privačiame sklype, esančių adresu (duomenys neskelbtini), vertinimas, kuriuo nurodyta, jog ginčo eglė Nr. 1, kurios skersmuo – 32 cm, būklė nepatenkinama, paaiškinant, jog medis neturi lajos simetrijos, nedidelis ūglių prieaugis, pasviręs. Dėl ginčo eglės Nr. 7, nurodė, kad ši eglė yra dvikamienė: kamieno, kurio skersmuo – 24 cm būklė nepatenkinama, paaiškinant, jog medžio laja stipriai deformuota, žalios šakos (vegetuojančios) sudaro maždaug tik 20 procentų; kamieno, kurio skersmuo – 32 cm, būklė patenkinama, paaiškinta, jog medžio laja vienašonė, iškilusios šaknys, lajoje gausu skeletinių ir kitų šakų. Pateikta rekomendacija patenkinamos ir

nepatenkinamos būklės egles stebėti, o užfiksavus nors minimalius jų stabilumo pokyčius, būklės blogėjimą, tuoj pat šalinti. Nurodyta, jog šis vertinimo aktas galioja vienerius metus, t. y. iki 2022 m. gruodžio 8 d.

Pareiškėjas ginčo želdinių šalinimo būtinybę grindžia ir VI Valstybinių miškų urėdijos 2020 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame nurodoma, jog dėl pareiškėjo žemės sklypo gretimybėje išvalyto, išretinto miško, daroma prielaida, jog esant miško ir greta esančių sklypų pertekliniam užmirkimui dėl tinkamai nesutvarkytos paviršinio vandens nuleidimo sistemos, taip pat esant didesniai vėjui, kyla eglių išvirtimo grėsmė. Šią grėsmę papildomai grindžia tuo, jog iki retinimo miškas egles užstojo nuo vyraujančių vakarinių vėjų, tačiau mišką išretinus, eglių išvirtimo rizika didėja.

Atsakovė, nagrinėdama Prašymą atliko jo nagrinėjimo procedūrą pagal Aprašo 12 – 18 punktuose numatytas taisykles ir Raštu, nurodė, jog ginčo želdinių: eglės paprastosios, Prašyme nurodytos Nr. 1, ir eglės paprastosios, dvikamienės, Prašyme nurodytos Nr. 7, būklė patenkinama. Raštu pateiktos Priežiūros ir tvarkymo komisijos 2025 m. gegužės 15 d. Akte aprašytas ginčo želdinių būklės vertinimas ir pagal Įkainių sąrašą apskaičiuota kertamų medžių atkuriamoji vertė – 4275 Eur. Atsakovė Raštu nurodė, kad jeigu pareiškėjas sutinka šalinti šiuos saugotinus želdinius ir sumokėti nurodyto dydžio atkuriamosios vertės kompensaciją, apie sutikimą turi informuoti atsakovę, tokiu atveju, pareiškėjui galėtų būti išduotas Leidimas šalinti saugotinus želdinius.

Pareiškėjas nesutinka su tokiu ginčo želdinių būklės vertinimu, nurodo, jog eglių, kurios didelės ir jų šaknų sistema paviršinė, buvimas jo sklype kelia grėsmę turto ir žmonių saugumui. Todėl eglės turėtų būti šalinamos nemokant atsakovės nustatytos želdinių šalinimo atkuriamosios vertės.

Komisija, vertindama šiuos pareiškėjo argumentus, pažymi, jog tiek ŽĮ 13 straipsnio 2 dalyje, tiek Aprašo 5 punkte numatyta, jog saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti be leidimo ar sprendimo galima, kai: 1) savivaldybės atstovaujamosios institucijos saugotinai paskelbti želdiniai auga vidutinės ir aukštosios įtampos antžeminių elektros tinklų apsaugos zonose ir kelia pavojų elektros tinklams dėl to, kad jų aukštis yra didesnis už atstumą nuo želdinio iki elektros tinklų ir virsdami jie gali sutrikdyti inžinerinės infrastruktūros veiklą, ir šiuos darbus atlieka elektros tinklus eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys; 2) šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtinio, eismo ar kito įvykio pakitus saugotinų želdinių būklei, kai dėl to jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui.

ŽĮ 13 straipsnio 3 dalyje bei Aprašo 7 punkte numatyta, kad želdinių atkuriamosios vertės kompensacija neskaičiuojama, kai saugotini želdiniai: 1) nebus kertami – leidimas ar sprendimas išduotas intensyviai želdinių genėjimui; 2) kertami, kitaip pašalinami iš augimo vietos ar intensyviai genimi šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais; 3) pagal aplinkos ministro tvirtinamuose Želdinių atkuriamosios vertės įkainiuose nustatytus želdinių būklės vertinimo kriterijus dėl ligų intensyvumo, kenkėjų gausumo ir kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumo yra nepatenkinamos arba blogos būklės (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelia pavojaus gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui); 4) yra pasvirę didesniu kaip 45 laipsnių kampu; 5) kertami vykdant teritorijų planavimo dokumentuose, viešųjų atskirųjų želdynų projektuose numatytus kraštovaizdžio formavimo kirtimus; 6) auga ant piliakalnių, pilkapių; 7) auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ar įrenginius; 8) gadina pastato pamatus ar kitas jo dalis; 9) auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais apribojimais; 10) auga žemosios įtampos elektros tinklų, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonoje (kai saugotinų želdinių kirtimo ar kitokio pašalinimo iš augimo vietos darbus atlieka šią infrastruktūrą eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys); 11) auga valstybinės reikšmės kelio juostoje; 12) auga vietinės reikšmės kelio juostoje ir dėl blogos būklės kelia grėsmę užvirsti ant kelio; 13) nurodyti saugomų teritorijų planavimo, saugomų rūšių ar buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimo dokumentuose kaip kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos; 14) auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama veisti mišką; 15) kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos įgyvendinant krašto apsaugos ar valstybės sienos apsaugos tikslus; 16) kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos tvarkant botanikos sodus ir juos atnaujinant.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 patvirtintų Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais patvirtinti medžių ir kitų želdinių atkuriamosios vertės įkainių dydžiai nustatomi, medžių atkuriamosios vertės įkainių didinimas atsižvelgus į augimo vietą ir neatsižvelgiant į nuosavybės formą, atkuriamosios vertės įkainių dydžių mažinimas atliekamas atsižvelgiant į pagal 2 priede nurodytą želdinių būklės vertinimo metodiką. Taip pat numatyta, jog želdinių būklė gali būti patikslinta nukirtus medį ar krūmą. Šio teisės akto 1 priede numatyta, jog pagal grupes paprastoji eglė patenka į II medžių grupę (1 priedo, 2. 6 punktas). Želdinių atkuriamosios vertės įkainių 2 priedo 1 punkte numatyta, jog želdinių būklė vertinama apibendrinant kelis rodiklius: genėjimo intensyvumo laipsnį, defoliacijos laipsnį, ligų intensyvumą, kenkėjų gausumą ir želdinio pažeidimo laipsnį, medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumą. Želdinių būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su tokios pat rūšies sveikais želdiniais. Jei vertinamo želdinio būklę vertinimo metu veikia keli veiksniai, tokiu atveju remiamasi blogiausios būklės balu pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų (Želdinių atkuriamosios vertės įkainių 2 priedo 3 punktas).

Komisija vertindama turimus ginčo želdinių – paprastųjų eglė vertinimus, pažymi, jog pareiškėjo pateiktas UAB „Geoplantas“ vertinimas atliktas dar 2021 m. gruodžio 8 d., galiojo iki 2022 m. gruodžio 8 d., o VI Valstybinių miškų urėdijos raštas, kuriame pateiktos prielaidos apie grėsmes pareiškėjo turto saugumui, surašytas dar 2020 m. gruodžio 30 d. Taigi, nuo minėtų aktų surašymo praėjo 4-5 metai, tačiau naujų duomenų, įrodančių norimų šalinti eglė būklės blogėjimą, pareiškėjas į bylą nepateikė. Priešingai, nurodė, jog vizualiai būklė nekinta. Todėl, nesant duomenų, kad pareiškėjo žemės sklype adresu (duomenys neskelbtini), esančių paprastosios eglės Nr. 1 ir dvikamienės paprastosios eglės Nr. 7 būklė prastėja ir / ar atitinka sąlygas, kuomet jų šalinimui galėtų būti neskaičiuojama jų atkuriamoji vertė, sprendžiama, jog atsakovės Palangos miesto savivaldybės administracijos Priežiūros ir tvarkymo komisijos 2025 m. gegužės 15 d. Želdinių būklės vertinimo akte nurodytos išvados yra pagrįstos ir nenuginčytos kitais įrodymais.

Palangos miesto savivaldybės administracijos priimamiems individualaus pobūdžio teisės taikymo aktams, šiuo atveju, Raštui taikomi VAĮ nustatyti administraciniam sprendimams keliami reikalavimai, t. y., VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog administraciniame sprendime turi būti nurodyta: <...> 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai.

VAĮ administraciniam sprendimui nustatytų reikalavimų aiškinimas išsamiau detalizuojamas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuotoje praktikoje, kurioje nurodoma, tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. vasario 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1257-968/2023 ir kt.).

Pažymima, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, jog VAĮ nėra nustatyta, keliuose rašytiniuose dokumentuose turi būti išdėstytas individualaus administracinio akto pagrindimas (jo turinys) ir pats sprendimas dėl nustatytų ar suteiktų teisių, t. y. nereikalaujama, kad individualus administracinis aktas būtų surašytas vientisame dokumente. Papildomos dokumentacijos buvimas lemia, kad ginčijamas sprendimas yra grindžiamas objektyviais duomenimis, kurie yra sudėtinė ginčijamo sprendimo dalis (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. kovo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁷⁵-651/2011, 2011 m. birželio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011, 2016 m. balandžio 5 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-524-556/2016 ir kt.; taip pat žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas, pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2016 m. birželio 1 d. pasitarime, psl. 502).

Komisija, atsižvelgdama į byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo teisinį santykį reglamentuojančių teisės normų turinį, daro išvadą, jog skundžiamas Palangos miesto savivaldybės administracijos 2025 m. gegužės 20 d. raštas Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl saugotinių želdinių pašalinimo (duomenys neskelbtini)“ atitinka administraciniam sprendimams keliamus teisinės motyvacijos ir faktinio pagrindimo reikalavimus, priimtas tinkamai įvykdžius Apraše reglamentuotą

procedūrą. Skundžiamas Raštas priimtas Palangos miesto savivaldybės administracijos Priežiūros ir tvarkymo komisijos 2025 m. gegužės 15 d. Želdinių būklės vertinimo akte nurodytų išvadų, kurios bylos duomenimis nenuginčytos naujais įrodymais, yra aktualios, pagrindu, todėl sprendžiama, kad Raštas yra pagrįstas ir teisėtas. Pareiškėjo skundas dėl Rašto panaikinimo atmetamas kaip nepagrįstas.

Netenkinus pareiškėjo reikalavimo dėl rašto panaikinimo, netenkinamas ir išvestinis skundo reikalavimas dėl įpareigojimo atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą su patikslinimu atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos 2025 m. gegužės 20 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl saugotinių želdinių pašalinimo (duomenys neskelbtini)“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė